

چند توصیه برای چاپ مقالات استخراج شده از مدلاین

ابراهیم سعادتجو^۱

در حال حاضر بسیاری از کتابخانه‌ها و مراکز وابسته به دانشگاه‌های علوم پزشکی و برخی واحدهای تابعه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از دیسکهای نوری مدلاین (بانک اطلاعات مجله‌های پزشکی کتابخانه ملی پزشکی امریکا) محصول شرکت سیلورپلاتر^۲ استفاده می‌کنند که نرم افزار مربوط به آن پی.سی-اسپیرس^۳ است و در محیط داس^۴ کار می‌کند.

حاصل کار برخی از کاربران مدلاین بر روی کاغذ نشان می‌دهد که آنان عنایتی به استفاده از امکانات نرم‌افزار پی.سی-اسپیرس ندارند، به همین جهت نگارنده مایل است توجه همکاران محترم را به چند توصیه مفید به منظور صرفه‌جویی خصوصاً در مصرف کاغذ و وقت جلب کند. برای تهیه این نوشته از ویرایش 3.30B1 نرم افزار فوق استفاده شده است.

الف. صرفه‌جویی در کاغذ

۱. به منظور افزایش تعداد سطرهای مقالات استخراج شده، با استفاده از فایل reconfig در نرم افزار پی.سی-اسپیرس آگهی کیبیرایت فوق را که در چهار خط بر بالای کاغذ چاپ می‌شود، حذف کنید. برای انجام این منظور در مقابل دایرکتوری اسپیرس (با توجه به اینکه این برنامه را روی چه دیسک خوانی نصب کرده باشید) تایپ کنید:

C: SPIRS> reconfig spirs

بعد کلید ورود^۵ را فشار دهید، در صفحه نمایش تصویر ۱ را خواهید دید.

۱. معاون کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

2. SilverPlatter

3. PC-SPIRS

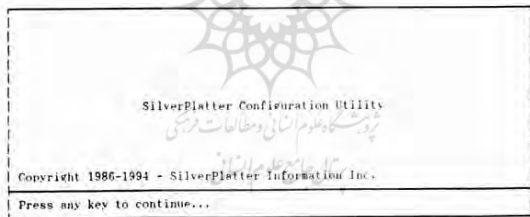
4. DOS

5. Enter

SilverPlatter Information Retrieval System--	Basic Configuration
Color Palette	White on blue
Dedicated workstation	No
Exit on Restart	No
CD-ROM network	No
Display exchange message	No
Allow downloading	Yes
Allow saving of search history	Yes
Spill device drive letter	C
Inactivity timeout	0
Administrative configuration . . .	
-(Help)-	
Specify the color combination for SPIRS. The choices are:	
White characters on Blue background	
Green characters on Black background	
Monochrome	
Press the spacebar to change the setting for this option:	
F1 = More help F9 = Abort & Exit F10 = Save & Exit	

تصویر ۱.

پس از اینکه برای ادامه کلیدی را فشار دادید، تصویر ۲ را خواهید دید که پنجره فرمان روی گزینه اول قرار دارد.

تصویر ۲.

با استفاده از کلید ۱ پنجره فرمان را روی گزینه Administrative configuration قرار دهید و کلید ورود را فشار دهید.

تصویر ۳ را مشاهده خواهید کرد که پنجره فرمان روی گزینه اول قرار دارد، با استفاده از کلید

۲ پنجره فرمان را روی گزینه Print options قرار دهید و کلید ورود را فشار دهید، تصویر ۴

را خواهید دید. پنجره فرمان روی گزینه اول قرار دارد، با استفاده از کلید **[+]** پنجره فرمان را روی گزینه **Print database copyright** قرار دهید، در مقابل این گزینه **Yes** نوشته شده است، با فشار کلید فاصله^۱ این پیام به طور خودکار به **NO** تغییر می‌یابد. این پیام بدین معنی است که دیگر پیام مربوط به کپی رایت در قسمت بالای کاغذ چاپ نخواهد شد. با انجام این عمل، هنگام چاپ مقالات استخراج شده از دیسکهای نوری شرکت فوق، چهار خط به مطالب در حال چاپ اضافه خواهید کرد. پس از انجام این عمل، با استفاده از کلید **[+]** پنجره فرمان را روی گزینه **Page settings** قرار دهید، با فشار کلید ورود تصویر **۵** را در صفحه نمایش خواهید دید که پنجره فرمان روی گزینه اول قرار دارد.

همان‌طور که ملاحظه می‌کنید، در گزینه **Line per page** تصویر **۶** برای هر صفحه **۵۵** خط تعریف شده است (در ویرایش **۳/۳** این نرم افزار، برای هر صفحه **۶۰** خط تعریف شده است. معمولاً با چاپگر، در یک صفحه به اندازه **۴ [۲۱ × ۲۹/۷ سانتیمتر]** **۶۶** خط چاپ می‌شود). با استفاده از کلید **[+]**، پنجره فرمان را روی گزینه **Lines per page** (تصویر شماره **۶**) قرار دهید و به جای عدد **۵۵** عدد **۶۲** را تایپ کنید تا **۷** خط دیگر به قسمت انتهایی کاغذ اضافه گردد. با انجام این عمل به طور کلی **۱۱** خط به تعداد سطرها در چاپ در صفحه اول و **۷** خط به صفحه‌های بعدی خواهید افزود. و چنانچه از یک دیسک نوری خوان^۲ استفاده می‌کنید، پس از تعویض هر دیسک، هنگام چاپ، این عمل تکرار می‌شود. لازم به تذکر است که با فشار کلید **F10** تغییرات را ذخیره کنید.

۲. توصیه می‌شود حتی الامکان از کاغذهای بی‌بوسته^{۸۰} ستونی، تک برگ و بی‌خط استفاده شود. با استفاده از کاغذهای بی‌خط، می‌توان بار دیگر برای چاپ از پشت همان کاغذهای دفعه قبل استفاده کرد، بدیهی است وضوح چاپ بر پشت این نوع کاغذ که یک بار مصرف شده است، بیشتر از کاغذ مشابه خط دار خواهد بود.

۳. هنگام استفاده از کاغذهای **۱۰۰** ستونی یا **۱۳۲** ستونی، با استفاده از گزینه **Page width** (تصویر شماره **۶**) عدد **۸۰** را به **۱۰۰** یا **۱۳۲** تبدیل کنید. برای انتخاب قلم مناسب هنگام چاپ از **۱۰** حرف در هر اینچ^۳ استفاده کنید.

۴. چنانچه موضوع انتخاب شده را هنگام جست‌وجو به زبان انگلیسی محدود کرده باشید هنگام چاپ فیلد **LA** را حذف کنید.

معمولاً مشاهده می‌شود که برخی از کاربران علی‌رغم اینکه موضوع خود را به زبان انگلیسی

محدود می‌کنند، هنگام چاپ از CITN^۱ که در پیکربندی نرم افزار فوق از قبل تعریف شده است استفاده می‌کنند. منظور از CITN در نرم افزار فوق پنج فیلد زیر است:

TI = Title

AU = Author

SO = Source

LA = Language

AN = Accession Number

با محدود کردن موضوع جست‌وجو شده به زبان انگلیسی و انتخاب CITN هنگام چاپ فیلد LA = English برای همهٔ رکوردهای انتخاب شده در یک خط مستقل تکرار می‌گردد، با حذف فیلد LA یک خط به چاپ رکوردها اضافه خواهد شد. مشاهده می‌شود که برخی از کاربران هنگام چاپ، انتخاب CITN را همراه با فیلد چکیده^۲ به کار می‌برند. چنانچه قصد دارید خلاصه مقاله‌ها را نیز چاپ کنید، دیگر به چاپ فیلد شماره ثبت^۳ که به طور مستقل در یک خط چاپ می‌شود، نیازی نیست، و توصیه می‌شود که آن را حذف کنید، زیرا با حذف آن خواهید توانست یک خط یا یک سطر دیگر به چاپ رکوردها در زمان چاپ خلاصه مقاله‌ها اضافه کنید، تصور کنید اگر ۱۲۴ رکورد برای چاپ انتخاب شده باشد، با حذف فیلدهای LA و AN، ۲۴۸ خط و به عبارت دیگر ۴ صفحه صرفه‌جویی خواهید کرد.

اگر موضوع مورد نظر را به زبان انگلیسی محدود کرده‌اید و می‌خواهید خلاصه مقاله‌ها را نیز چاپ کنید، توصیه می‌شود از چهار فیلد عمدتاً اصلی چکیده، منبع، نویسنده^۴، و عنوان^۵ استفاده کنید.

ب. برای صرفه‌جویی در زمان

۱. هنگام چاپ، رکوردها را بر اساس فیلد منبع^۶ (عنوان جملات) مرتب (الفبایی)^۷ کنید. نظر به اینکه آرشیو مجلات در کتابخانه‌ها به صورت الفبایی قرار داده شده است، بهتر است هنگام چاپ، رکوردها را بر اساس فیلد منبع مرتب یا به عبارت دیگر الفبایی کنید. برای انجام این عمل، هنگامی که از کلید F6 و یا P برای چاپ استفاده می‌کنید، تصویر زیر را در صفحه نمایش خواهید دید. با فشار کلید فاصله و کلید ورود یا فشار کلید C گزینهُ Change Options را

1. Citation

2. Abstract (AB)

3. Accession number (AN)

4. Author (AU)

5. TI = Title (Ti)

6. Source (SO)

7. Sort

SilverPlatter Information Retrieval System -- Administrative Configuration

Display intermediate FIND results	Yes
Maximum records allowed for sorting	100
SAVE HISTORY logical drive	A
RUN HISTORY logical drive	A
SAVE HISTORY default filename	SEARCH.HIS
SHOW options . . .	
PRINT options . . .	
Download options . . .	

<Help>

Specify whether SPIRS will display intermediate Find Results on the Search History screen.

Yes - Display Intermediate Find Results before displaying the combined search results.

No - Hide the Intermediate Find Results and display only the combined search results.

Press the spacebar to change the setting for this option.

F1 = More help F9 = Abort & Exit F10 = Save & Exit ESC = Previous menu

تصویر ۳.

SilverPlatter Information Retrieval System -- Print Configuration

Database fields	CITN
Database labels	Short
Field to sort by	AU
Underline hits	Yes
Print database copyright	Yes
Search history	No
Page settings . . .	
Print limit . . .	

<Help>

Specify the database fields normally included when records are Printed. Users can override this option when they Print records.

To change this option, backspace over the current setting and type the new fields, separated by commas. For example, CITN, AB, HITS

If a database does not include any of the indicated fields when users Print, the CITN (citation) fields are Printed unless user changes options.

F1 = More help F9 = Abort & Exit F10 = Save & Exit ESC = Previous menu

تصویر ۴.

جای شکل‌های ۵ و ۶

SilverPlatter Information Retrieval System --

Print Configuration

Database fields	CITN
Database labels	Short
Field to sort by	AU
Underline bits	Yes
Print database copyright	Yes
Search history	No
Page settings . . .	
Print limit . . .	

<Help>

Select this option to set options regarding the printed page. You can:

- Enable or disable form feeds
- Set one record per page
- Set the page lines and width

Press [Enter] to set page options.

F1 = More help   F9 = Abort & Exit   F10 = Save & Exit   ESC = Previous menu

تصویر ۵

SilverPlatter Information Retrieval System --

Print Page Settings

Allow formfeed	Yes
One record per page	No
Line per page	55
Page width	80

<Help>

Specify whether SPIRS or the printer should send a form feed after printing a full page records.

- Yes - SPIRS will send a form feed to the printer.
- No - The printer itself will send a form feed. Use if you get blank pages between correctly printed pages.

Press the spacebar to change the setting for this option.

F1 = More help   F9 = Abort & Exit   F10 = Save & Exit   ESC = Previous menu

تصویر ۶

انتخاب کنید، چشمک زن یا علامت نشانه^۱ روی گزینه اول (CITN) قرار خواهد گرفت، در اینجا می توانید چهار فیلد اصلی را تایپ کنید، سپس با استفاده از کلید [↓] ، چشمک زن یا علامت نشانه را روی گزینه Sort By Field: قرار دهید، با فشار دادن کلید فاصله یا کلید [→] ، گزینه Ascending را انتخاب کنید. بعد با استفاده از کلید Tab یا کلید [→] گزینه Field To Sort By: را انتخاب کنید و به جای فیلد AU، (که از قبل تعریف شده است)، فیلد SO را تایپ کنید و سپس کلید ورود را فشار دهید، برای چاپ رکوردها بار دیگر کلید ورود یا S را فشار دهید، خواهید دید که عناوین مجلات به صورت الفبایی چاپ می شوند، و هنگام یافتن مجلات مورد نظر از قفسه ها، به حسن این کار پی خواهید برد. در گزینه Sort By Field: منظور از Ascending یعنی الفبایی کردن از A تا Z یا مرتب کردن از 0 تا 9، و منظور از Descending یعنی مرتب کردن از Z تا A و از 9 تا 0 است. با استفاده از فایل reconfig مطابق تصویر ۴ و با انتخاب گزینه: Field to Sort By: و تایپ فیلد SO به جای AU، هنگام چاپ پیش فرض گزینه Field To Sort By: همواره SO خواهد بود.

PC-SPIRS 3.30B1

MEDLINE (R) 1/95-8/95

F10=Commands F1=Help

No.	Records	Request
#1:	30795	explodes NEOPLASMS / ALL SUBHEADINGS
#2		
#3	Fields To Print:	CITN
	Records To Print:	ALL
	Field Labels:	(Short) (Long) (None)
	Print Searches:	(Yes) (No)
	Clear Marked Set:	(Yes) (No)
	Sort By Field:	(No) (Ascending) (Descending)
	Field To Sort by:	AU
	Print Limit:	None
Press Tab to select options to Change		
Press Enter to accent options Change		
Press Left/Right arrows to change setting		
MENU: Start Print Change Options		
Press ENTER to start printing records retrieved by your last search		

تصویر ۷

در مورد مرتب کردن رکوردها، بر اساس فیلد مورد نظر (طبق نیاز کتابخانه براساس فیلد SO)، اشاره به یک نکته مهم ضروری است. در ویرایش ۳۰۱۱ برنامه پی.سی-اسپیرس امکان مرتب کردن فقط ۱٪ رکورد در نظر گرفته شده بوده اما در ویرایش ۳۰۳ به منظور افزایش قابلیت مرتب کردن رکوردها براساس فیلد مورد نظر به تعداد دلخواه می توان با استفاده از گزینه Maximum records allowed for sorting در تصویر ۳ عدد 100 را به هر عدد دلخواه تبدیل کرد. می توان به جای آن عدد 9999 را تایپ کرد.

۲. در صورت عدم نیاز به خلاصه مقاله‌ها، به منظور سهولت در بازیابی مجدد آنها هنگام چاپ، فیلد AN را حذف نکنید.

برخی از مراجع کننده‌ها و استفاده کننده‌ها از مدلاین مایلند که مقاله‌ها بدون چاپ خلاصه به آنها تحویل داده شود، تا سر فرصت، عناوین مورد نظر را انتخاب و برای گرفتن خلاصه مقاله‌ها بعداً مراجعه کنند. در این صورت بهتر است، هنگام چاپ رکوردها، از حذف فیلد AN که عبارت از یک شماره دسترسی به مقاله معینی است، خودداری شود تا هنگام مراجعه مجدد، با استفاده از آن شماره، بازیابی مقاله مورد نظر به منظور چاپ خلاصه‌ای از آن (در صورت موجود بودن) به سرعت امکانپذیر گردد.

۳. هنگام چاپ از حالت draft استفاده کنید.

آماده کردن چاپگر به حالت draft، سرعت عمل چاپ را بالا می‌برد و وقت کمتری برای چاپ رکوردها صرف می‌شود. ■

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی